

SAUCEINS UZ PAKLAUSĪBU

"Kas no jums ir bez grēka..."

Reimars A.C.Šulcs

Tiesāt vai netiesāt "Netiesājiet, lai jūs netopat tiesāti" (Mat. 7:1)

Kalna sprediķī, Jēzus teica: "Netiesājiet, lai jūs netopat tiesāti," tomēr, tomēr, pretēji tam, Viņš tāpat teica: "Nespriediet taču pēc ārienes, bet spriediet taisnu spriedumu!" (Jāņa 7:24). Un, protams, šī acīmredzamā pretruna noved mūs uz jautājumu kad tiesāt un kad netiesāt; ko tiesāt un ko netiesāt.

Iesāksim ar dažām pagātnes tiesāšanas definīcijām. Griežoties pie Ebreju valodas, tiesāšana nozīmē, vispirms, "valdīt" un tad "tiesāt". Vārdu sakot, cilvēks nevar valdīt, ja viņš tāpat arī netiesā. Tā bija ar Mozu, kurš valdīja caur tiesāšanu, tāpat arī darīja Vecās Derības soģi.

Grieķu vārds "krino", tiesāt, attiecas uz Latīņu vārda "cerno" sakni, sašķelt, izšķirt (ķildniekus), izanalizēt (faktus). Tiesāt, tātad vienmēr iekļauj rūpīgu labā un ļaunā atdalīšanu, pareizā un nepareizā atšķiršanu. Tātad, tas ir nenovēršami, ka mums ir vajadzīgi tiesneši un ka mums ir ko tiesāt. Tā ir vienmēr bijusi daļa no Dieva likuma kā Vecajā Derībā tā arī Jaunajā Derībā. Tādēļ Pāvils pamācīja Kristiešus nelietot pasaulīgo legālo (juridisko) sistēmu, lai atrisinātu savas nesaskaņas, bet labāk padarot baznīcu par tiesas zāli, sakot:

"Ja jums citam pret citu ir kāda sūdzība, vai tad jāgriežas pie netaisno tiesas? Jeb vai jūs nezināt, ka svētie tiesās pasauli? Ja tad nu jūs esat pasaules tiesneši, vai tad jūs nebūtu cienīgi iztiesāt vismazākās lietas? Vai nezināt, ka mēs tiesāsim eņģeļus? Kamdēļ tad gan nevarētu iztiesāt laicīgās lietas?... To es jums saku par apkaunošanu. Vai tad jūsu vidū nebūtu neviena prātīga vīra, kas brāļu starpā varētu tiesu spriest?" (1.kor. 6:1-3,5).

Tagad apsvērsim daudz detalizētāk, kā tiesāšana iederas Kristieša dzīvē.

I. Mums visiem ir jātiesā, atšķirot labo no ļaunā

Es to piemainu vispirms, jo tas ir pamats visai Kristīgai tiesāšanai. Mums, piemēram, ir jāatšķir, kas ir labība, un kas ir pelavas; kas ir gaisma un kas ir tumsa; kas palīdzēs, kas aizkavēs, ar ko draudzēties un no kura labāk izvairīties.

(2. Tesal. 3:6)

Mēs spriežam tiesu balstoties uz Dieva Vārdu, caur mūsu iekšējo Svētā Gara liecību, vai caur izprašanas dāvanu, kas ir īpaša dāvana, lai spriestu

taisnīgu tiesu. Šis universālais spriešanas veids vispirms attiecas uz to, kā mēs reaģējam pret cilvēkiem un apstākļiem.

Ir vēl kāds tiesāšanas veids, kas sniedzās pāri mūsu pašu labumam. Tas ir tiesāt citus, lai tie labotos. Mums ir jāsaprot, ka mēs nevaram nevienu palabot pirms mēs neesam sprieduši tiesu, kam tad ir jābūt labotam.

II. Mēs esam pilnvaroti tiesāt citus no skolotāju/skolnieku puses - ja mēs esam skolotāji.

Visvienkāršākā skolotāja/skolnieka attiecība ir tā, kas ir starp vecāku un bērnu. Vecākam vajag spriest tiesu attiecībā pret bērna uzvedību, jo netiesājot bērna uzvedību, vecāks nevar veiksmīgi pārvaldīt savu namu. Patiešām, vecākam ir jāpielieto Dieva likums bērnam, ja nepieciešams pat ar rīksti (Sal. pam. 22:15). Vecāks ir Dieva pilnvarotais likumdevējs mājās.

Atkal, atcerieties, vadīšana un tiesāšana iet kopā. Neviens nevar vadīt nespriežot tiesu un neviens nevar būt taisnīgs tiesnesis, ja viņš netiek ievēlēts šim amatam.

Cita skolotāja/skolnieka attiecība ir tā, kas noris klasē, no sākumskolas līdz universitātei. Skolotājam ir tiesība spriest tiesu. Un tāpat tas attiecas uz darba vietu, kur neviens darba devējs nevar veiksmīgi darboties nesaskaroties ar savu darbinieku kļūdām un vājībām.

Visbeidzot, ir arī mācītāja/draudzes locekļa attiecības. Tās arī ir skolotāja/skolnieka attiecības. Mācītājs ir Dieva ielikts valdnieks, un viņš ir brīdināts, lai "pārmestu un norātu" svēto pilnveidošanai (2 Tim. 4:2; 3:16-17 Ebr. 13:7).

III. Mēs esam pilnvaroti tiesāt citus, kad mēs esam skolotāja/skolotāja attiecībās.

Kad skolnieks tiek pārcelts no viena skolotāja pie cita, piemēram, tas ir atbilstīgi, ja vecai skolotājs dara zināmu jaunajam skolotājam par dotā studenta vājajām un stiprajām pusēm. Tas tiek darīts skolas sistēmā, kā arī darba vietās caur "personīgo raksturojumu", kas sevī iekļauj iepriekšējo darba pieredzi un dotā cilvēka vājo un stipro pušu kopsavilkums. Tāpat tam jābūt izdarītam, kad draudzes locekļi pārceļas no vienas draudzes uz citu draudzi. Šajā gadījumā, tas ir gudri darīts, no jaunā mācītāja jeb draudzes puses jautāt vecajam mācītājam dotā cilvēka raksturojumu pirms viņu iecelt līdera pozīcijās. Ja tas netiek izdarīts kā vajag mācītājs var ielikt jaunus locekļus viņiem neatbilstošās līderpozīcijās. Tā sekas var būt nopietnas. Bez tā, ka tu esi skolotāja/skolnieka jeb skolotāja/skolotāja attiecībās, ir tikai vēlviens stāvoklis no kura jūs kā Kristietis var tiesāt citu kristieti, un tas ir vadoties no kristieša pilnības viedokļa.

IV. Mēs drīkstam tiesāt un palabot citus, ja mēs esam sasnieguši morālo pilnību.

Šī ir Jēzus vēsts "Tiesāšana, apstiprināšana". Viņa Kalna sprediķī (mat. 7:1-5). Kaut arī šī rakstvieta sākas ar "Netiesājiet...." tā beidzas ar to, "...ja jūs vienreiz esat iztīrījuši savu namu, tad tu vari palīdzēt savam brālim iztīrīt viņa namu. Ja mēs tiesājam citus kristiešus, darot zināmus viņu grēkus, vājības, kad mums pašiem tas viss ir, mēs esam liekuļi. Tomēr, ja mēs tiesājam savas ticības sabiedrotos, kad mēs esam morālās pilnības stāvoklī, tad mēs esam kā "mazi glābēji". Jēzus vārdos mēs lasam šādi: "Liekuli, izvelc pa priekšu balķi no savas acs, un tad lūko izvilkst skabargu no sava brāļa acs". (5p.)

Vēlreiz ievērojiet, ka taisnīga tiesas sprieduma beigas un šai tiesāšanas rakstvietai ir morāla pilnība. Tiesājot citus kristiešus, esot grēkā un ar sliktu attieksmi, mūsu pašu dzīvēs, aptumšo mūs, lai mēs izdzīvotu taisnīgu spriedumu. Ja mēs staigājam apkārt, tieājot zem šiem apstākļiem, mēs nedaram neko labāk kā, ja aklais darītu katarautas operāciju cilvēka acij. Jo vairāk svētais ir salauzts, un, jo ilgāk viņš ir staigājis ar Dievu, jo negribīgāks viņš būs, lai atrisinot citu kļūdas, zinot, ka viņam arī būs jāstājas Kristus soģa krēsla priekšā.

Tagad paskatīsimies kā Jēzus tiesāja.

Morāli pilnīgie izņem skabargu no brāļa acs ar mīlestību, līdzjūtību un cerību.

Kad laulības pārkāpēja bija noķerta laulības pārkāpšanā, tad bija tikai viena skaidra Vecās Derības atbilde viņas pārkāpumam: nāve caur akmeņu nomētāšanu. Ievērojiet, ka soda mērs bija Mozum iedots no Dieva. Farizēji mēģināja izdarīt tā, lai viņš nepiekristu Dievam, Viņa Tēvam. Viņi domāja, ka Jēzu ir iedzinuši stūrī.

Bet Jēzu nevar iedzīt stūrī. Viņš nenāca, lai sagrautu likumu, bet, lai piepildītu likumu. Tādēļ viņš teica farizejiem: "Jūs viņu noķērāt, jūs viņu nomētājāt akmeņiem - pārliecinoties, protams, ka jums nav balķa vai skabargas pašu acīs! Ja jums nav, tad labi dariet to. Kas no jums ir bez grēka, tas lai pirmais met akmeni uz viņu!" (Jāņa 8:7)

Jēzus atļāva un piekrita šīs sievietes akmens nomētāšanai, balstoties uz to, ka farzeju sirdis bija šķīstas (bez vainas). Nu, viņu sirdis nebija bez vainas, tāpēc viņi visi beidza notiesāt, spriest tiesu, meklējot vainu pie šīs sievietes, vismaz šoreiz. Patiesi, viņi noprata, ka viņi paši ir liekuļi.

Tātad, ja mēs neesam patiesi svēti, bez grēka, vai tad mums arī nav jāsviež zemē akmeņi un vienkārši jāiet projām, un, lai tie, kuriem nav grēka un kuri ir līderu pozīcijā, tiek galā ar šo problēmu?

Jēzus, kā vienīgais bez grēka, bija atstāts viens ar sievieti. Un, ko mans draugs, ko viņš darīja? Viņš, vienīgais, kuram bija tiesības tiesāt, spriest tiesu, notiesāt, meklēt vainu, kritizēt, balstījās uz līdzjūtību, mīlestību un piedošanu; un šajā kontekstā, viņš izņēma baļķi no viņas acs, sakot: "...ej un negrēko vairs" (11p.).

Summējot šo visu: visi mēs esam aicināti tiesāt, kas ir pareizs un nepareizs, svēts un nesvēts, lai mēs varam sevi uzturēt bez traipa. Daži no mums ir ielikti tiesas spriešanas pozīcijā, lai valdītu un pārvaldītu. Ja mēs esam šajā pozīcijā, mums vajag rūpīgi (ar piesardzību) piepildīt mūsu aicinājumu. Ja mēs neesam aicināti šādai valdīšanas pozīcijai caur dievišķajām tiesībām, citu kristiešu tiesāšanai ir jānāk no šķīstas sirds bez nevienas skabargas mūsu pašu acīs, bez akmens mūsu rokā, un ar lielu savaldību un piesardzību.

Notiesāšanas rakstvietā "netiesājiet" ir pirmie vārdi, lai mēs nepadarītu, "etiesājot" par vienpadsmito bausli, Jēzus beidz piecdesmito rakstvietu ar mūsu vajadzību būt pilnīgiem (perfektiem), lai mēs varētu ar taisnīgu tiesas spriedumu palīdzēt citiem sasniegt pilnību.

Nākošo reizi, kad jūs tiesāsi, meklēsi vainu vai kritizēsi, lūdzu pārdomājiet par šīm visām lietām.

